

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยเรื่องวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้คือ วัตถุประสงค์ สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาสตามลักษณะตัวแปรด้าน เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส

สมมติฐาน

1. ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูเพศชาย และเพศหญิงโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน
2. ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี 30-40 ปี และมากกว่า 40 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน

3. ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส แยกต่างหาก
4. ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส แยกต่างหาก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ประจำปีการศึกษา 2537 จำนวน 17 โรงเรียน 242 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มจากผู้บริหาร และอาจารย์ ตามสูตรยามานะ (Yamane) จากข้าราชการครูทั้งหมด 612 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้ศึกษาแบบทดสอบของคณะกรรมการข้าราชการครูแล้วปรับปรุง เพิ่มเติมให้เหมาะสมและครบถ้วน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมเกี่ยวกับวินัยในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 58 ข้อ แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบคือ วินัยที่มีต่อตนเอง 13 ข้อ วินัยที่มีต่อการศึกษา 9 ข้อ วินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ 16 ข้อ และวินัยที่มีต่อวิชาชีพครู 20 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวินัยทั้ง 4 องค์ประกอบ

ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อหาอำนาจจำแนก (Discrimination Power) กระทำโดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของ

แต่ละคนเรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ แบ่งเป็นกลุ่มสูง 15 คน และกลุ่มต่ำ 15 คน
แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธี t-test โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า คำถามใดมีค่า t ที่มี
ระดับนัยสำคัญ .05 จะมีค่าอำนาจจำแนกสูง ถือว่าใช้ได้

2. คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการ
แบบแอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) พบว่า

2.1 ค่าความเชื่อมั่นด้านวินัยที่มีต่อตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .9186

2.2 ค่าความเชื่อมั่นด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .8378

2.3 ค่าความเชื่อมั่นด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ มีค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา .8903

2.4 ค่าความเชื่อมั่นด้านวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
.8373

2.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .9533

การเก็บข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจาก
ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนราธิวาส และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
นราธิวาส โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามโรงเรียนต่าง ๆ
ด้วยตนเอง แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ประมวลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
เอส พี เอส เอส (SPSS) ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวิถีทางการศึกษา

2. วิเคราะห์แบบสอบถามในตอนที 2 เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ วินัยที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา วินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู
3. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามวินัยของข้าราชการครูกลุ่มเพศชายและเพศหญิง แตกต่างกันหรือไม่ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามวินัยของข้าราชการครู จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ค่าเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีผลต่าง อย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ที่มีต่อองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ปรากฏผลดังนี้
  - 1.1 องค์ประกอบที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากอย่างยิ่ง 2 ด้าน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า ดังนี้
    - 1.1.1 วินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ($\bar{X} = 4.79$)
    - 1.1.2 วินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.59$)

1.2 องค์ประกอบที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ดังนี้

1.2.1 วินัยที่มีต่อตนเอง ($\bar{x} = 4.35$)

1.2.2 วินัยที่มีต่อการศึกษา ($\bar{x} = 4.10$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ต่อองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา เพื่อ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ปรากฏผลดังนี้

2.1 ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเพศชายและ เพศหญิง มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงาน ในองค์ประกอบ วินัยที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู แตกต่างกัน โดยกลุ่มเพศหญิงสูงกว่ากลุ่มเพศชาย ส่วนระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย ในการปฏิบัติงาน ในองค์ประกอบวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี 30-40 ปี และมากกว่า 40 ปี มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงาน ในองค์ประกอบด้านวินัย ที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา วินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ และวินัยที่มีต่อ วงการวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2

2.3 ข้าราชการครูกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการ ปฏิบัติงานในองค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา วินัยที่มีต่อสังคม และประเทศชาติ และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

2.4 ข้าราชการครูกลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานใน องค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อตนเอง แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ ระหว่างกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี กับกลุ่มปริญญาตรี และระหว่างกลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีกับกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี โดย

กลุ่มปริญญาตรีและกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี สูงกว่ากลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานในองค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อการศึกษาวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวินัยที่มีต่อตนเอง ด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา ด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ และด้านวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู รวมทั้งเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามวินัยทั้ง 4 ด้านดังกล่าว โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การที่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย อยู่ในระดับมากอย่างยิ่ง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ($\bar{X} = 4.79$) และด้านวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.59$) ส่วนด้านอื่นอีก 2 ด้าน ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านวินัยที่มีต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.35$) และด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.10$) ผู้วิจัยมีความเห็นดังต่อไปนี้

1.1 การที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย ด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติอยู่ในระดับมากอย่างยิ่งอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูมีหน้าที่เสริมสร้างให้เด็กเจริญเติบโตทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และมีทัศนคติที่ดีงาม เพื่อสร้างสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ด้วยการตั้งใจปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ

ของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับพฤติกรรมขององค์กรประกอบนี้เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับประชาชนทั่วไป และกฎหมายที่บังคับใช้กับข้าราชการ ทั้งข้าราชการครูและข้าราชการอื่น ๆ มีบทลงโทษซึ่งถือเป็นกรอบกำหนดให้ทุกคนต้องปฏิบัติตาม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2529 : 3-5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติว่า คนที่มีวินัยย่อมมีประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้นการที่ครูสร้างเด็กให้มีวินัย เด็กเหล่านี้เมื่อเติบโตใหญ่ภายหลังจากจะเป็นประชากรที่มีคุณภาพสูง สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และที่สำคัญจะเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศ

1.2 การที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย ด้านวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู เป็นอันดับ 2 อาจเป็นเพราะว่า นอกจากข้าราชการครูจะต้องตั้งใจปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยทั่วไปแล้ว คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ได้ออกระเบียบคุรุสภาว่าด้วย จรรยา มรรยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ.2526 โดยกำหนดให้ครูต้องมีจรรยา มรรยาทอันดีงาม และต้องอยู่ในวินัยตามระเบียบประเพณีของครูดังต่อไปนี้คือ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้ รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการณืใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู ถือปฏิบัติตามระเบียบ และขนบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา ถ้ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ ให้

เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน ประพฤติตน อยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหา ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ สุภาพเรียบร้อยประพฤติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของผู้ร่วมงานและของสถานศึกษา และรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

1.3 การที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีระดับ ความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยด้านวินัยที่มีต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก เป็น อันดับแรก อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความวิริยะอุตสาหะในการทำงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และการปฏิบัติตามธรรมเนียม แบบแผนของโรงเรียนที่ตนสังกัด เช่น การ ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลา การเงิน การพัสดุ ตลอดจนนโยบาย ระเบียบ และ แนวปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจน หากไม่ปฏิบัติตามจะมีบทลงโทษ และส่งผล ต่อการปฏิบัติงานของตนเอง จึงทำให้ข้าราชการครูส่วนใหญ่เห็นความสำคัญ พยายาม ปฏิบัติให้ถูกต้อง แต่ยังมีข้าราชการครูบางคนไม่ปฏิบัติตาม เนื่องจากความไม่รู้ ระเบียบแบบแผน อิทธิพลบีบบังคับ ความจำเป็นชักนำ และความกดดันทางอารมณ์ อนันต์ จินดารัตน์ (2535 : 27-34) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการกระทำผิดวินัย สรุปได้ดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีความรู้เรื่องวินัย การไม่รู้กฎหมายระเบียบ แบบแผน นิสัยและข้อบกพร่องส่วนตัว สุขภาพพลานามัย ความยุ่งยากภายในครอบครัว การครองชีพหรือปัญหาการเงิน การชอบเที่ยวกลางคืน การเสพของมึนเมา และ ยาเสพติดให้โทษ ความสัมพันธ์ทางเพศ การเล่นเกมพนัน ความบกพร่องของหัวหน้า ความมั่นคง ขวัญและกำลังใจ แบบอย่างที่ไม่ดีของผู้นำ และการปล่อยปละละเลย ของผู้บังคับบัญชา

1.4 การที่ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีระดับ ความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัย ด้านวินัยที่มีต่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก เป็น อันดับที่สอง อาจจะเป็นเพราะว่า หน้าที่หลักของข้าราชการครูคือ การตั้งใจอบรม

สั่งสอนนักเรียน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยจัดทำแผนการสอน ใช้สื่อการสอน ดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียน เข้าและออกห้องสอนตรงเวลา สุภาพ เรียบร้อย มีคุณธรรม จริยธรรม วางตนเป็นที่รักเคารพของนักเรียน และปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ข้าราชการครูส่วนใหญ่ยังปฏิบัติได้ ไม่เต็มที่ เนื่องจากข้าราชการครูขาดความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง และผู้บังคับบัญชาไม่เอาใจใส่อย่างจริงจัง ถึงแม้ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ข้าราชการ ครูมีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามองค์ประกอบนี้อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อ เปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้ง 4 องค์ประกอบแล้ว วินัยที่มีต่อการศึกษายู่ อันดับสุดท้าย ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์ (2530 : 49) ได้กล่าวถึงทฤษฎีว่าคนทั่วไป ไม่ปรารถนางาน ไม่มีความพยายาม และความรับผิดชอบ แต่ชอบที่จะให้มีการบังคับ และควบคุมอย่างใกล้ชิด

2. เมื่อเปรียบเทียบระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ต้ององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิทางการศึกษา จากการ ทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูเพศชายและเพศหญิง ผลการทดสอบ ปรากฏว่า ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูเพศชาย และ เพศหญิง โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ต้ององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 1 ด้านคือ ด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านวินัยที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครู ซึ่ง สอดคล้องกับ พิพนธ์ ชนะดี (2521 : 71-76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความผิดทางวินัย ของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ข้าราชการครูเพศชายกระทำผิดวินัย มากกว่าข้าราชการครูเพศหญิง

2.2 เปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี 30-40 ปี และมากกว่า 40 ปี ผลการทดสอบปรากฏว่าระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี 30-40 ปี และมากกว่า 40 ปี โรงเรียน

มัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ต้ององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

2.3 เปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ผลการทดสอบปรากฏว่า ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ต้ององค์ประกอบทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

2.4 เปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูที่มีวุฒิทางการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ผลการทดสอบปรากฏว่า ระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ด้านวินัยที่มีต่อตนเองแตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือ ระหว่างกลุ่มวุฒิทางการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรี และระหว่างกลุ่มวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี สำหรับด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อดุลย์ วราเอกศิริ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่า ผู้มีวุฒิทางการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีกระทำผิดมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้นอกจากจะสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อคือ

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ตามลักษณะตัวแปรด้าน เพศ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิ
3. เพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอนแนะ เกี่ยวกับวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาสแล้วยังมีประโยชน์ในการนำผลขององค์ประกอบที่มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตัวไปปรับปรุงและพัฒนาข้าราชการครูให้มีวินัยยิ่งขึ้น ซึ่งปรากฏว่า ข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติตามวินัยในการปฏิบัติงาน เรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปต่ำดังนี้

1. องค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ
2. องค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อวิชาชีพครู
3. องค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อตนเอง
4. องค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องวินัยในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาสครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส อันจะส่งผลถึงคุณภาพทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดนราธิวาสต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการครูด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านคือ วินัยที่มีต่อตนเอง วินัยที่มีต่อการศึกษา วินัยที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ และวินัยที่มีต่อวงการวิชาชีพครูแล้ว วินัยที่มีต่อศึกษามีระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติที่ดีที่สุด ควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาโดยพิจารณาพฤติกรรมขององค์ประกอบด้านวินัยที่มีต่อการศึกษา ซึ่งมี 9 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากต่ำไปหาสูง ได้แก่

- 1.1.1 ใช้สื่อการสอนทุกรายวิชา
- 1.1.2 จัดทำและใช้แผนการสอนทุกรายวิชา
- 1.1.3 มีความสุภาพเรียบร้อยทั้งบุคลิกภาพและกริยาวาจา
- 1.1.4 เข้าห้องสอนและออกจากห้องสอนตรงเวลา
- 1.1.5 ดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องสอน
- 1.1.6 วางตนเป็นที่รักเคารพของนักเรียน
- 1.1.7 เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม
- 1.1.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
- 1.1.9 ให้ความยุติธรรมในการวัดผลการเรียนและตัดสินปัญหาของ

นักเรียนด้วยความเที่ยงธรรม

1.2 วางแผนการพัฒนาข้าราชการครูทั้งภายในโรงเรียน และรวมทั้งจังหวัด ในแต่ละพฤติกรรม ตามลำดับอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น

- 1.2.1 อบรมปฏิบัติการ การผลิตและใช้สื่อการสอน
- 1.2.2 อบรมปฏิบัติการ การจัดทำและใช้แผนการสอน
- 1.2.3 สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำแผนการสอนและสื่อการสอน
- 1.2.4 ติดตามผลการจัดทำและใช้สื่อการสอนและแผนการสอน
- 1.2.5 สร้างความตระหนัก จัดกิจกรรม และวางมาตรการให้

ข้าราชการครูมีความสุภาพเรียบร้อยทั้งบุคลิกภาพ และกริยาวาจา เข้าห้องและออกจากห้องสอนตรงเวลา ดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องสอน วางตนเป็นที่รักเคารพของนักเรียน เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและให้ความยุติธรรมในการวัดผลการเรียนและตัดสินปัญหาของนักเรียนด้วยความเที่ยงธรรม

1.3 ประเมินติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.4 สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ข้าราชการครูในลักษณะต่าง ๆ

1.5 จัดกิจกรรมเสริมในการพัฒนาข้าราชการครูในแต่ละพฤติกรรมตามความ

เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัย

2.1 ควรศึกษาวิจัยในเรื่องวินัยภายในโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาข้าราชการครูเฉพาะในโรงเรียนนั้น

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านวินัยกับหน่วยงานอื่นทั้งข้าราชการครู และข้าราชการอื่น เพื่อจะได้ทราบว่ามึระดับความเหมาะสมในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน แตกต่างกันหรือไม่

2.3 ควรศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อวินัยในการปฏิบัติงานเพื่อนำผลการวิจัย มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาบุคลากร